

Følgende artikel er bragt i Magasinet Kvæg, December 2013, på grundlag af Landtur 2013 i projektet Landbruget i Planlægningen 2020, som bl.a. er finansieret af:

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Byggede børnehaven i stedet for kostald

Tidslinje

1999

Olav Uth malker for sidste gang. I stedet skal der være kødkvæg og planteavl på ejendommen.

2007

Sender den første forespørgsel til Kolding kommune. Kari og Olav Uth løb imidlertid ind i problemer, fordi det ikke er lovligt at etablere børnehaven i landzone.

Januar 2010

Endelig godkendelse af børnehaven. Arkitekt Peter Schmidt fra Schmidt Arkitektfirma i Alminde tegner den nye bygning, som kommer til at huse børnehaven.

April 2011

Børnehaven indvies med 40 børn.

2013

I dag er der 48 børn i børnehaven og lang venteliste.

Skiftespor: Da byen Kolding omringede dem og gjorde udviklingsmulighederne begrænsede, stod Kari og Olav Uth over for et valg: Skulle de prøve at bygge ny kostald, eller skulle de stoppe som mælkeproducenter? Valget blev usædvanligt: De byggede en privat børnehaven med masser af plads både ude og inde og med masser af dyr. Men det var svært at få kommunens velsignelse til projektet, der stod klart for tre år siden.

Af Torben Worsøe

two@landbrugsmediene.dk

tlf. 33 39 47 47

»Man kan sagtens vænne sig til, at man ikke skal op at malke hver morgen!«

Olav Uth smiler. Det gør han faktisk ofte, men hvem ville ikke gøre det, hvis man dagen lang var omgivet af glade børn?

Engang var han fuldtids landmand med malkekøer i stalden og marker at passe. Men for tre år siden tog han og Kari, der er uddannet pædagog, skridtet ind i en helt ny verden.

De byggede en børnehaven!

»Vi stod i valget mellem at bygge stald eller stoppe med mælkeproduktionen. Vi valgte at stoppe - blandt andet fordi vi ligger i en grøn kile i Kolding kommune, der gør det umuligt at udvide,« fortæller parret.

Men at lave en selvstændig privat børnehaven i landzone er ikke noget, man bare gør.

»Det tager næsten lige så lang tid som at få lov til at bygge en svinstald,« griner Olav igen.

Nej blev til ja

Egentlig havde forvaltningen i Kolding kommune lagt op til et

Børnehaven

- Indviet i 2011.
- Erstatte mælkeproduktion.
- Plads til 48 børn.

afslag, da ægteparret søgte om lov til at bygge en børnehaven til erstatning for den kostald, der var udfaset.

»Jeg fandt ud af det ved et tilfælde op til et udvalgsmøde,« fortæller Kari Uth, der satte sig til tasterne og skrev til politikerne.

»Embedsmændene lagde op til afslag uden så meget som at have været heurude,« siger hun stadig forarget.

Nu kom der besøg, og Olav og Kari fik lov at forklare udførelsen om deres planer. Det var nok til at overbevise politikerne - og embedsmændene - og kort efter fik parret tilladelsen til at bygge børnehaven. Men da var der også gået tre år, fra de havde indsendt ansøgningen.

Heldigvis betød det også, at håndværkerne var sultne og, at prisen faktisk blev lavere end arkitekten havde forventet.

8,5 millioner kroner

I alt kom byggeriet af den splinternye institution til at koste 8,5 millioner kroner. Det var halvdelen millioner kroner billigere end ventet og billigt nok til, at banken sagde ja til at hjælpe med finansieringen.

»Det er blevet, som vi har tænkt os. Vi har prioriteret god plads både ude og inde, og det er vi glade for. Men det kræver ret meget personale,« konkluderer Kari Uth.

Alligevel giver børnehaven økonomisk overskud. Det kommunale tilskud er som til enhver anden børnehaven - hverken større eller mindre.

»Det er faktisk økonomisk bedre at have et børnehavenbarn end at have en stud,« smiler Olav igen.

Vi spiser dyrene

I den enorme have - hverken Olav eller Kari ved præcis, hvor stor den er - er der både kaniner, grise og høns og masser af plads til at lege.

En fem meter høj bakke er et

af børnenes favoritsteder. Men de skal lige lære den at kende, før de kaster sig over opgaven med at bestige den.

»Vi kan se, at nye børn ikke har så let ved at komme op ad bakken, som de, der har været her et stykke tid,« er det Kari's erfaring.

Selvom dyrene er en slags kæledyr, indgår de også som ingrediens i den madordning, som er obligatorisk i børnehaven. Det gør den kødkvægsbesætning, som Olav passer sammen med de omkring 100 hektar jord, også.

»Børnene har ikke noget mod at spise dyrene, og de lærer, hvor maden kommer fra,« fortæller Kari.

48 børn og længe åbent

I alt er der plads til 48 børn i bør-

Afveksling. For Olav Uth er hverdagen, som pedel på den børnehaven han selv er medejer af, blevet langt mere afvekslende end tilværelsen som fuldtidslandmand. Foto: Torben Worsøe.

nehaven. De 10 af dem er små børn, resten er børnehavenbørn.

»De fleste kommer fra det lokale område, men vi har også børn, der kommer fra områder længere væk. Især drenge som, forældrene mener, har behov for at komme hen et sted, hvor de kan bruge deres kræfter. Og det får de lov til her,« siger Kari.

At interessen for børnehaven er stor, bekræfter den lange venteliste. Forældrebestyrelsen sammenfattede kvaliteterne i børnehaven i årsrapporten, hvor de blandt andet skriver:

»Børnehaven har sjæl, og det

mærker man, når man træder ind i huset. Personalet har en stor del af ansvaret for, at sjælen mærkes i huset. Børnene bliver udfordret på alle områder...«

Kan sidde stille

Ud over, at det er sundt at bevæge sig, har den meget motion hos børnene også en anden funktion.

»Gennem de forskellige fysiske aktiviteter får børnene overskud til nye aktiviteter - såsom at sidde stille, være koncentreret og opmærksomme og bruge blyanten til detaljeret tegning og til tegn og symboler,« står der i læreplanen.

Teori måske, men i Rødbæksgaards børnehaven bekræftes teorien hver eneste dag i praksis.

Vi stod i valget mellem at bygge stald eller stoppe med produktionen. Vi valgte at stoppe - blandt andet fordi vi ligger i en grøn kile i Kolding kommune, der gør det umuligt at udvide.